EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 7.5.2013
COM(2013) 284 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par pārmērīga valsts budžeta deficīta situācijas novēršanu Kiprā

{SWD(2013) 176 final}

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par pārmērīga valsts budžeta deficīta situācijas novēršanu Kiprā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 126. panta 7. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 126. pantu dalībvalstīm jāizvairās no pārmērīga valsts budžeta deficīta.

(2) Stabilitātes un izaugsmes pakta pamatā ir mērķis panākt stabilu valdības finansiālo stāvokli, kas ir veids, kā stiprināt priekšnosacījumus cenu stabilitātei un spēcīgai, ilgtspējīgai izaugsmei, kura ir labvēlīga jaunu darbvietu radīšanai.

(3) Saskaņā ar LESD 126. panta 6. punktu Padome 2010. gada 13. jūlijā nolēma, ka Kiprā ir pārmērīgs budžeta deficīts[1], un saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu un 3. pantu Padomes 1997. gada 7. jūlija Regulā (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu, sagatavoja ieteikumu, lai novērstu pārmērīgu budžeta deficītu vēlākais līdz 2012. gadam.

(4) Komisija 2011. gada 27. janvārī paziņojumā Padomei secināja, ka Kipra ir efektīvi rīkojusies, ievērojot Padomes 2010. gada 13. jūlija ieteikumu, lai tās valdības budžeta deficītu samazinātu zem atsauces vērtības 3 % no IKP, un uzskatīja, ka papildu pasākumi pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrā nav vajadzīgi.

(5) Komisija 2012. gada 11. janvārī otrajā paziņojumā Padomei apstiprināja, ka Kipra ir efektīvi rīkojusies, ievērojot Padomes 2010. gada 13. jūlija ieteikumu, lai tās valdības budžeta deficītu samazinātu zem atsauces vērtības 3 % no IKP, un uzskatīja, ka papildu pasākumi pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrā nav vajadzīgi.

(6) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1467/97 3. panta 5. punktu Padome, pamatojoties uz Komisijas ieteikumu, var nolemt pieņemt pārskatītu ieteikumu saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu, ja ir veikta efektīva rīcība un ja pēc minētā ieteikuma pieņemšanas ir norisinājušies negaidīti nelabvēlīgi ekonomikas notikumi, kas lielā

[1] OV L 186, 20.7.2012., 30. lpp.

mērā negatīvi ietekmē valsts finanses. To, vai ir runa par negaidītiem nelabvēlīgiem ekonomikas notikumiem, kas lielā mērā negatīvi ietekmē valsts finanses, pārbauda, ņemot vērā Padomes ieteikuma pamatā esošo ekonomikas prognozi.

(7) Saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu un Padomes Regulas (EK) Nr. 1467/97 3. pantu Padomes pienākums ir attiecīgajai dalībvalstij sniegt ieteikumus ar mērķi novērst pārmērīgu budžeta deficītu noteiktā laikā. Ieteikumā jānosaka maksimāli sešu mēnešu termiņš, kurā attiecīgajai dalībvalstij ir efektīvi jārīkojas, koriģējot pārmērīgu budžeta deficītu. Turklāt ieteikumā novērst pārmērīgu budžeta deficītu Padomei būtu jāpieprasa sasniegt gada budžeta mērķus, kuri, balstoties uz prognozi, kas ir rekomendācijas pamatā, atbilstu strukturālās bilances minimālajam ikgadējam uzlabojumam, t. i., cikliski koriģētā bilance, atskaitot vienreizējus un citus pagaidu pasākumus, vismaz 0,5 % apmērā no IKP.

(8) Balstoties uz padziļinātu pārskatu par Kipras makroekonomisko norišu raksturu, izcelsmi un smaguma pakāpi, Komisija 2012. gada maijā secināja, ka Kipra saskaras ar ļoti būtisku nelīdzsvarotību, jo īpaši attiecībā uz norisēm saistībā ārējo situāciju, publiskajām finansēm un finanšu nozari, kura būtu steidzami jānovērš. Bija redzams, ka situācija Kipras banku nozarē apdraud valsts stāvokļa ilgtspējību. Kas attiecas uz ārējiem faktoriem, tekošā konta bilancē bija vērojams būtiska apjoma pastāvīgs deficīts, kas saistīts ar cenu/izmaksu konkurētspējas pakāpenisku pasliktināšanos, savukārt starptautisko ieguldījumu postenis radīja bažas. Turklāt bija redzams, ka situācija Kipras banku nozarē apdraud valsts stāvokļa ilgtspējību. Kas attiecas uz iekšējiem faktoriem, bažas rada privātais sektors, kura aizņemto līdzekļu īpatsvars ir ļoti liels, ņemot vērā nefinanšu sabiedrību nesegto parādu līmeni un mājsaimniecību parādsaistību ļoti augsto apmēru. Turklāt valdības finansēs ir vērojams ikgadējs deficīts, kas ir palielinājies pat laikā, kurā ekonomika ir atguvusies no recesijas, un nesenie centieni veikt pārmērīgā deficīta novēršanu iespējams nav pietiekami. Valsts parāds ir pakāpeniski arvien vairāk pārsniedzis Līgumā noteikto robežvērtību, un bija gaidāms, ka tas strauji pieaugs.

(9) Padome 2012. gada 10. jūlijā pieņēma konkrētai valstij, proti, Kiprai, adresētus ieteikumus, kuru pamatā cita starpā bija vērtējums par Kipras valsts reformu programmu un Kipras stabilitātes programmu 2012.-2015. gadam. Pirmajā ieteikumā aicināts stingri īstenot budžeta stratēģiju 2013. un turpmākajos gados. Tajā aicināts arī paātrināt pakāpenisku īstenojama daudzgadu budžeta plāna ieviešanu, kuram pamatā būtu saistoša likumiskā bāze un korektīvais mehānisms. Šis plāns būtu arī jāstiprina ar budžeta veidošanu, kas balstīta uz programmām un rezultātiem. Ņemot vērā nodokļu administrācijas un nodokļu iekasēšanas neefektivitāti, ir nepieciešams pieņemt pasākumus, lai uzlabotu nodokļu iekasēšanu un apkarotu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

(10) Ņemot vērā šos aizvien smagākos ekonomiskos un finanšu apstākļus, Kipras iestādes 2012. gada 25. jūnijā oficiāli lūdza finansiālu atbalstu aizdevuma veidā no Eiropas Finanšu stabilitātes instrumenta / Eiropas Stabilizācijas mehānisma (ESM), kā arī no Starptautiskā valūtas fonda (SVF), lai atbalstītu ekonomikas ilgtspējīgas izaugsmes atjaunošanu, nodrošinātu atbilstoši darbojošos banku sistēmu un saglabātu finanšu stabilitāti Eiropas Savienībā un eurozonā. Eurogrupa 2012. gada 27. jūnijā aicināja Komisiju sadarbībā ar ECB, Kipras iestādēm un SVF vienoties par makroekonomikas korekciju programmu, tostarp finansējuma nepieciešamību, un veikt atbilstošus pasākumus, lai saglabātu finanšu stabilitāti ļoti problemātiskajā vidē, kurā pastāv

tirgus satricinājumu netiešas ietekmes draudi. Eurogrupa 2013. gada 16. martā un 25. martā panāca politisku vienošanos ar Kipru par finanšu palīdzību un programmas galvenajiem elementiem. Eurogrupa 2013. gada 12. aprīlī nolēma, ka makroekonomikas korekciju programmas nepieciešamie elementi ir noteikti, lai uzsāktu attiecīgās valsts procedūras ESM finanšu palīdzības instrumenta oficiālai apstiprināšanai. Padome, pamatojoties uz LESD 136. pantu, 2013. gada 25. aprīlī pieņēma lēmumu, kurā iekļauti Kiprā īstenojamās makroekonomikas korekciju programmas galvenie elementi. Kipras iestādes un Komisija, rīkojoties ESM uzdevumā, 2013. gada 26. aprīlī noslēdza saprašanās memorandu, kas ir saskaņā ar minēto lēmumu.

(11) Straujā ekonomikas izaugsme, kas Kiprā bija ilgusi vairāk nekā desmit gadus, noslēdzās 2009. gadā. Ekonomiskā aktivitāte samazinājās par 1¾ %, vājam iekšzemes pieprasījumam un negatīviem ārējiem apstākļiem spēcīgi ietekmējot izaugsmi. Ekonomiskā aktivitāte atguvās 2010. gadā, kurā faktiskais IKP pieaugums bija 1,1 %, un 2011. gada pirmajā pusē bija vērojama izaugsme 1,5 % apmērā. Saskaņā ar Komisijas dienestu 2010. gada pavasara prognozi, kas bija pamatā Padomes 2010. gada 13. jūlija ieteikumam saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu, tika prognozēts, ka Kipras ekonomika 2011. gadā pieaugs par 1,3%. Kaut arī tūrisma sezonas rezultāti 2011. gadā bija ļoti labi, ekonomikas atveseļošanu traucēja smags negadījums 2011. gada jūlijā, kurā tika iznīcināta Vasiliko spēkstacija, kas veidoja pusi no Kipras elektroenerģijas ražošanas jaudas. Turklāt privātā un publiskā sektora ļoti būtiskās nelīdzsvarotības novēršana Kipras ekonomikā noveda pie finansiālo un fiskālo apstākļu pasliktināšanās, kuri pastiprināja negatīvo ietekmi uz ekonomisko aktivitāti, izraisīja augsta līmeņa ekonomisko nedrošību un paātrināja darba tirgus apstākļu pasliktināšanos. Nelabvēlīgie starptautiskie apstākļi neļāva ārējam pieprasījumam kompensēt iekšējā pieprasījuma ietekmi. Rezultātā ekonomikas izaugsme 2011. gadā bija 0,5 %, gandrīz vienu procentpunktu mazāka nekā Komisijas prognozētā izaugsme laikā, kad tika pieņemts Padomes ieteikums. Padomes ieteikuma pamatā esošās Komisijas prognozes sagatavošanas brīdī 2012. gads neietilpa prognozes periodā. Tomēr, pieņemot, ka negatīvā starpība starp potenciālo un faktisko izlaidi pakāpeniski samazināsies, tika sagaidīts, ka 2012. gadā izaugsme būs augstāka nekā 2011. gadā. Saskaņā ar Komisijas dienestu jaunākajām prognozēm 2012. gadā IKP pieaugums būs -2,4 %.

(12) Vispārējās valdības budžeta deficīts 2011. gadā sasniedza 6,3 % no IKP, pieaugot no 5,3 % 2010. gadā. Budžeta bilances pasliktināšanās notika, kaut arī 2011. gada Budžeta likumā tika iekļauti konsolidācijas pasākumi un 2011. gada laikā tika pieņemti trīs deficīta samazināšanas pasākumu kopumi, taču tie bija nepietiekami, lai apturētu publisko finanšu situācijas pasliktināšanos. Iepriekš minētās ekonomiskās norises, jo īpaši ļoti būtiskās privātā un publiskā sektora nelīdzsvarotības novēršana Kipras ekonomikā, veido fonu norisēm publisko finanšu jomā, tai skaitā vērā ņemamajiem izaugsmes struktūras efektiem un parāda finansēšanas augstākajām izmaksām, kuru cēlonis ir piekļuves zaudēšana ilgāka termiņa tirgus finansējumam.

(13) Saskaņā ar Komisijas dienestu jaunākajām prognozēm 2012. gadā vispārējās valdības deficīts sasniegs 6,3 % no IKP. Šis prognozētais deficīts ir būtiski lielāks nekā iepriekšējās Komisijas prognozēs paredzētais; tā cēlonis ir jo īpaši tiešo un netiešo nodokļu ieņēmumu būtiskā samazināšanās (galvenokārt PVN, uzņēmumu nodokļi un sociālās iemaksas), kā arī izdevumu palielināšanās pieaugošā bezdarba un priekšlaicīgas pensionēšanās apmēra, kas pārsniedz gaidīto, dēļ. Salīdzinot ar

Komisijas dienestu 2013. gada ziemas prognozēm, deficīts 2012. gadā tika koriģēts, palielinot to līdz aptuveni ½ % no IKP, saistībā ar vienreizējiem izdevumiem, kas attiecas uz apdrošināšanas izmaksām, kuras izraisīja sprādziens Vasiliko elektroenerģijas stacijā 2011. gada jūlijā un kuras ir maksājamas četru gadu laikposmā, taču pilnībā iegrāmatotas 2012. gadā, kā arī kapitāla pārveduma par kapitalizētu procentu maksājumu saistībā ar *Cyprus Popular Bank* rekapitalizācijas parādzīmi.

(14) Saskaņā ar Komisijas dienestu jaunākajām ekonomikas prognozēm strukturālais deficīts 2010. un 2011. gadā bija attiecīgi 5,7 % un 6,6 % no IKP. Paredzams, ka 2012. gadā tas sasniegs 6,6 % no IKP. Komisijas dienestu prognozēs, kas bija Padomes 2010. gada jūlija ieteikuma pamatā, tika norādīts, ka gaidāmā vidējā potenciālā izaugsme korekcijas periodā būs aptuveni 1 %. Saskaņā ar Komisijas dienestu jaunākajām ekonomikas prognozēm vidējā potenciālā izlaide laikposmā no 2011. līdz 2012. gadam tagad tiek uzskatīta par negatīvu (aptuveni -0,5 %) un gaidāms, ka tā būs negatīva arī laikposmā no 2013. līdz 2016. gadam. Pārskatot potenciālo izlaidi kopš Padomes ieteikuma pieņemšanas, vidējie fiskālie centieni laikposmā no 2011. līdz 2012. gadam būtu apmēram 0,5 %. Tomēr lēstās izmaiņas strukturālajā bilancē būtiski ietekmēja arī negaidīta ieņēmumu samazināšanās, kuru izraisīja par plānoto mazāks galīgais iekšzemes pieprasījums un mazāks imports, kā arī darba tirgus situācijas pasliktināšanās. Tas izraisīja ieņēmumu būtisku samazināšanos, jo īpaši no netiešajiem nodokļiem. Ņemot vērā šos efektus, kopējais pielāgotais fiskālo centienu apmērs tiek lēsts vidēji aptuveni 2,4 % apmērā no IKP, kas ir krietni virs vidējā ikgadējā fiskālo centienu apmēra laikposmā no 2011. līdz 2012. gadam, kuru Padome ieteica vismaz 1½ % apmērā no IKP. Tādēļ var uzskatīt, ka Kipra ir efektīvi rīkojusies saskaņā ar Padomes ieteikumu.

(15) 2012. gada Budžeta likumā, kas tika pieņemts 2011. gada 16. decembrī, tika iestrādāta uz izdevumiem vērsta konsolidācijas stratēģija, kas sastāvēja galvenokārt no i) publiskā sektorā nodarbināto personu pensiju iemaksām kopā ar plašākā publiskā sektora atalgojuma iesaldēšanu uz diviem gadiem ii) jaunu publiskā sektora darbinieku iekļaušanu vispārējā pensiju sistēmā, pamatojoties uz sociālā nodrošinājuma fondu, nevis dāsnāko publiskā sektora pensiju sistēmu, iii) sociālo pārvedumu precīzāka mērķorientācija iv) samazinājumi noteiktās valdības izdevumu kategorijās v) PVN likmes palielināšana no 15 % līdz 17 % vi) pagaidu iemaksa no privātā sektorā nodarbināto un pensionāru bruto ienākumiem un vii) prezumētajai dividenžu izmaksai piemērojamās nodokļu likmes palielināšana. Iepriekš minētās fiskālās prognozes ietver arī konsolidācijas pasākumus, kurus Kipras iestādes veikušas atlikušajā 2012. gada daļā pēc 2012. gada novembrī panāktās pagaidu vienošanās ar programmas partneriem par fiskālo politiku, jo īpaši izmaksu samazinājumu publiskā un plašākā publiskā sektora pensionāriem un darbinieku sektorā. Kopumā Kipra laikposmā no 2011. līdz 2012. gadam pieņēma konsolidācijas pasākumus, kuru lēstā tiešā deficīta samazināšanas ietekme ir vairāk nekā 5½ % no IKP. Šis fiskālās konsolidācijas pasākumu, kuri veikti laikposmā no 2011. līdz 2012. gadam, augšupējais izvērtējums apstiprina secinājumu, ka Kipra ir rīkojusies efektīvi.

(16) Valsts bruto parāds 2011. gadā pieauga līdz 71,1 % no IKP, salīdzinot ar 67,6 % no IKP, kas tika paredzēti Komisijas dienestu 2010. gada pavasara prognozē, kura bija pamatā Padomes 2010. gada 13. jūlija ieteikumam saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu. Parāda pieaugumu izraisīja galvenokārt deficīts, kas bija lielāks par plānoto, izaugsme, kas bija mazāka par plānoto, un Kipras grūtības piekļūt starptautiskajiem tirgiem nolūkā segt finansējuma vajadzības, kā rezultātā pieauga aizņemšanas

izmaksas. Šie faktori un valdības piedalīšanās vienas komercbankas rekapitalizācijā 2012. gada jūnijā izraisīja vispārējās valdības parāda palielināšanos līdz 85,8 % no IKP 2012. gadā. Nākamajos gados valdības parāds nenovēršami turpinās palielināties, atspoguļojot vājo izaugsmi un būtiskās fiskālā finansējuma vajadzības. Laikposmā no 2013. līdz 2014. gadam valdības parāds turpinās palielināties pēc finanšu palīdzības saņemšanas. Tiek prognozēts, ka parāda attiecība pret IKP maksimālo apjomu (128 % no IKP) sasniegs 2015. gadā; pēc tam tā samazināsies ilgtspējīgu primāro pārpalikumu un pozitīvu IKP pieauguma rādītāju dēļ.

(17) Ņemot vērā visus šos faktorus un jo īpaši budžeta situācijas būtisko pasliktināšanos, kuru izraisīja ekonomikas lejupslīde, kas bija dziļāka par plānoto, un ekonomikas kopējais stāvoklis, kas bija sliktāks, nekā paredzēts laikā, kad tika pieņemti sākotnējie Padomes ieteikumi saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu, ir pamatota jauna termiņa noteikšana, līdz kuram jāveic Kipras pārmērīgā deficīta korekcija. Četru papildu gadu piešķiršana pārmērīgā deficīta koriģēšanai ir nepieciešama, ņemot vērā prognozēto atšķirību no atsauces vērtības (3 % no IKP) 2012. gada beigās un nelabvēlīgos makroekonomiskos apstākļus.

(18) Saskaņā ar Komisijas dienestu jaunākajām ekonomikas prognozēm par nominālo IKP pieaugumu tiek prognozēts, ka primārā vispārējās valdības budžeta bilance būs šāda: 2013. gadā deficīts 2,4 % no IKP, 2014. gadā 4,3 % deficīts no IKP, 2015. gadā deficīts 2,1 % no IKP un 2016. gadā 1,2 % pārpalikums no IKP, savukārt tiek prognozēts, ka valsts kopbudžeta deficīts 2013. gadā sasniegs 6,5 % no IKP, 2014. gadā 8,4 % no IKP, 2015. gadā 6,3 % no IKP un 2016. gadā 2,9 % no IKP. Uzraudzības nolūkos un ņemot vērā Kipras iestāžu ierobežoto kontroli pār procentu maksājumiem, makroekonomisko korekciju programmā, kas Kiprai jāīsteno, noteikti primārās bilances fiskālie mērķi.

(19) Lai nodrošinātu pārmērīgā deficīta ilgtspējīgu korekciju, ir jānosaka atbilstoša pielāgošanās stratēģija un tā ir jānovērtē, balstoties uz vispārēju izvērtējumu, kā atsauces vērtību izmantojot strukturālo bilanci un kā robežvērtību - strukturālās bilances ikgadējo minimālo uzlabojumu vismaz 0,5 % apmērā no IKP. Tiek prognozēts, ka pilnībā precizēti konsolidācijas pasākumi, kuri 2013. gadā veido aptuveni 4¾% no IKP, 2013. gadā radīs uzlabojumus strukturālajā fiskālajā bilancē aptuveni 1,3 % apmērā no IKP. Pieņemto konsolidācijas pasākumu summa ir aptuveni 1¾ % no IKP un tiek lēsts, ka tie uzlabos strukturālo bilanci par 0,3 % no IKP 2014. gadā, savukārt strukturālās bilances uzlabojumi 2015. gadā tiek lēsti 0,7 % apmērā no IKP un 2016. gadā 1,8 % apmērā no IKP.

(20) Korekcija laikposmam no 2013. līdz 2016. gadam ietver pasākumus izdevumu pieauguma ierobežošanai, galvenokārt attiecībā uz publiskā sektora algām un sociālajiem pabalstiem, un ieņēmumu palielināšanai, paaugstinot PVN likmes, akcīzes nodokļus, procentu ienākumiem piemērojamo nodokļa likumi, kā arī īpašuma un uzņēmuma nodokļu likmes. Fiskālā konsolidācija būtu jāturpina vidējā termiņā, ierobežojot izdevumu palielināšanos, uzlabojot nodokļu iekasēšanas struktūru un veicot fiskāli-strukturālus pasākumus.

(21) Ņemot vērā būtisko papildu konsolidāciju 2013. gadā, kā arī nelabvēlīgos un ārkārtīgi nenoteiktos makroekonomiskos apstākļus, kurus cita starpā izraisīja kapitāla aprites pagaidu ierobežojumi, uzticības zudums un finanšu nozares nestabilitāte, *ex ante* pienākums veikt turpmākus fiskālās konsolidācijas pasākumus 2014. gadā (papildus

pasākumiem, kas pieņemti 2012. gada decembrī un stāsies spēkā 2014. gada 1. janvārī) netika uzskatīts par atbilstošu. Tomēr ekonomikas un finanšu korekciju programmā ir noteikts pienākums Kipras iestādēm būt gatavām nodrošināt programmas mērķu sasniegšanu un veikt papildu pasākumus, ja ieņēmumi ir mazāki par plānoto vai sociālās izmaksas ir lielākas par plānoto, ņemot vērā nelabvēlīgo makroekonomisko ietekmi.

(22) Tiek lēsts, ka 2014. gadā strukturālā bilance uzlabosies par 0,3 % no IKP, balstoties uz fiskālās konsolidācijas pasākumiem, kas ir palikuši negrozīti salīdzinājumā ar tiem, kuri ir ietverti 2012. gada novembra saprašanās memorandā. Tādējādi plānotie strukturālie pasākumi 2014. gadā, balstoties uz Komisijas dienestu jaunāko prognozi, ir nedaudz mazāki nekā minimālais ikgadējais uzlabojums strukturālajā bilancē, kura robežvērtība ir 0,5 % no IKP. Šis uzlabojumu līmenis tomēr būtu jāuzskata par pieņemamu pašreizējā ārkārtas situācijā, kurā pastāv ārkārtīgi nedroši makroekonomiskie apstākļi ar faktiskās un plānotas izlaides būtiskām izmaiņām, strukturālās bilances prognozēm esot neskaidrām un pakļautām variācijām laikā, salīdzinot ar stabilākiem makroekonomiskajiem apstākļiem. Komisijas dienestu 2013. gada ziemas prognozēs tika ņemti vērā 2014. gadā veicamie konsolidācijas pasākumi un iekļauts strukturālās bilances uzlabojums starp 2013. un 2014. gadu aptuveni 1,4 % apmērā no IKP. Pašlaik prognozētos mazākos strukturālās bilances uzlabojumus 2014. gadā – kaut arī konsolidācijas pasākumu kopums ir nemainīgs – var izskaidrot ar i) 2013. gada ieņēmumu pasākumu nodokļu bāzes pasliktināšanos, kas nozīmē, ka dažu šo pasākumu prognozētā ietekme 2014. gadā samazināsies; ii) dažu jau veiktu konsolidācijas pasākumu samazināto ietekmi 2014. gadā, ko izraisījusi makroekonomisko apstākļu pasliktināšanās programmas periodā; iii) dažu nodokļu pasākumu radīto ieņēmumu, kuri ir atkarīgi no ekonomiskās aktivitātes 2013. gadā (piemēram, ienākumu nodokļa un PVN iekasēšana), prognozēto samazināšanos 2014. gadā un iv) faktu, ka standarta elastīgums, kas tiek izmantots, lai noteiktu atšķirību starp ciklisko komponenti un strukturālo bilanci, var radīt situāciju, kurā tiek nepietiekami novērtēti patiesie pamatā esošie fiskālie pasākumi. Augšupvērsts skatījums uz diskrecionārajiem konsolidācijas pasākumiem, apskatot katru posteni atsevišķi, ir būtisks fiskālās politikas nostājas izvērtēšanas elements. Jo īpaši nedrošos makroekonomikas apstākļos tas var sniegt noderīgu papildu skatījumu par patiesajiem pamatā esošajiem fiskālajiem pasākumiem. Laikposmā no 2013. līdz 2014. gadam fiskālās konsolidācijas pasākumu vidējā summa ir virs 3 % no IKP. Lai gan tas ir nozīmīgs, tomēr atbilstošais strukturālās bilances uzlabojums ir vidēji tikai ¾ % no IKP.

(23) Uzraudzība par to, kā tiek īstenotas Kipras saistības pārmērīga deficīta procedūrā, tiks veikta regulāros intervālos. Gadījumā, ja ieņēmumi būs mazāki par plānoto vai pieaugs sociālo izdevumu vajadzības, Kiprai vajadzētu būt gatavai veikt papildu pasākumus, lai nodrošinātu fiskālo mērķu sasniegšanu.

(24) Kipra izpilda nosacījumus pārmērīga vispārējās valdības budžeta deficīta novēršanas termiņa pagarinājumam, kā noteikts 3. panta 5. punktā Regulai (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

(1) Kiprai pašreiz pastāvošais pārmērīgais budžeta deficīts būtu jānovērš līdz 2016. gadam.

(2) Lai līdz 2016. gadam samazinātu valdības budžeta deficītu zem 3 % no IKP atsauces vērtības, Kiprai būtu jāsasniedz šādi vispārējās valdības budžeta deficīta mērķi: 6,5 % no IKP 2013. gadā, 8,4 % no IKP 2014. gadā, 6,3 % no IKP 2015. gadā un 2,9 % no IKP 2016. gadā.

(3) Šajā nolūkā Kiprai būtu stingri jāīsteno 2013. gada Budžeta likums un papildu konsolidācijas pasākumi, par kuriem panākta vienošanās un kuru summai 2013. gadā vajadzētu būt vismaz 351 miljonam euro. Kiprai būtu pilnībā jāīsteno fiskālie pasākumi 2014. gadam, kas tika pieņemti 2012. gada decembrī, kuru summa 2014. gadā ir vismaz 270 miljoni euro. Kiprai būtu jāuzrauga konsolidācijas pasākumu ietekme uz budžetu katru mēnesi un jābūt gatavai nodrošināt fiskālo mērķu sasniegšanu, veicot papildu pasākumus, ja ieņēmumi nav pietiekami lieli vai ir palielinājušies sociālie izdevumi, ņemot vērā makroekonomiskos apstākļus.

(4) Kiprai būtu jāturpina fiskālā konsolidācija vidējā termiņā, virzoties uz vidējā termiņa budžeta mērķi nodrošināt līdzsvarotu budžetu strukturālā izteiksmē, ierobežojot izdevumu pieaugumu, uzlabojot nodokļu piemērošanas struktūru un veicot fiskali-strukturālus pasākumus.

(5) Padome nosaka termiņu 3 mēneši, līdz kuram Kipras valdībai jāveic efektīvi pasākumi un saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1467/97 3. panta 4.a punktu jāsniedz detalizēts ziņojums par konsolidācijas stratēģiju, kas ir paredzēta šo mērķu sasniegšanai.

Papildus 5) ieteikumā paredzētajam ziņojumam un paralēli finanšu korekcijas programmai Kipras iestādēm reizi trijos mēnešos vajadzētu ziņot par panākumiem šo ieteikumu īstenošanā, kā arī atsevišķā nodaļā stabilitātes programmā, līdz pilnībā ir novērsts pārmērīgais deficīts.

Šis ieteikums ir adresēts Kipras Republikai.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs